

เทศน์เช้า วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๘

พระอาจารย์สงข มนฺตฺสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ฟังธรรมะเนาะ เรากุมิใจนะ เรามั่นใจว่าปู่ย่าตายายของเราเป็นผู้ที่ฉลาด เริ่มนับถือ พระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาสอนให้เชื่อตนเองไง พระพุทธศาสนาสอน สอนให้พ้นจาก ทุกข์ พระพุทธศาสนาไม่ได้สอนให้อ่อนวอนใครทั้งสิ้น

เรามาชวนขายกันนะ ชวนขายมาเพื่อทำบุญกุศลของเรา ทำบุญกุศลที่ไหน ทำบุญกุศล ให้หัวใจมันฉลาดขึ้นไง ถ้าหัวใจฉลาดขึ้น พอเราทำบุญกุศลแล้วมันมีสติมีปัญญาของมัน ความมี สติมีปัญญามันคัดเลือกได้ มันคัดเลือกได้ มันคัดแยกได้ว่าอะไรจริงอะไรไม่จริง มันสัมผัสได้นะ แต่เนื่อเวลามันสัมผัสได้ คนมันอ่อนแอไง เวลาคนอ่อนแอเข้าไป มันเป็นกระแสไป มันโดน ครอบงำโดยกระแส แล้วตัวเองฟื้นตัวเองไม่ได้ ตัวเองทำไม่ไม่มีสติมีปัญญาละ

ถ้ามีสติปัญญาเนาะ เวลาที่มีสติปัญญา โลกเราเจริญได้ เจริญได้ด้วยปัญญาเนาะ ต้องมีการศึกษา เวลาเขาวัดกัน ความเจริญของโลกเขาวัดกันที่วุฒิการศึกษาเลย วัดการศึกษาแล้วประชาชนใน ประเทศนั้นมีปัญญามากน้อยแค่ไหน ประชาชนประเทศนั้นมีสติปัญญารู้เท่าทันสังคม ไม่เป็น เขื่อนมากน้อยแค่ไหน นี่เขาวัดกันด้วยวุฒิการศึกษานะ แต่เวลาศึกษา ศึกษาแล้วเพื่อให้คนฉลาด หรือให้คนโง่ไง ถ้าคนมันฉลาด คนฉลาดมันก็ต้องมีสติปัญญาเพื่อแก้ไข แก้ไขเหตุการณ์เฉพาะ หน้าได้ ถ้าคนโง่ เพราะคนโง่ต้องมีการศึกษาให้มันฉลาดขึ้นมา สิ่งที่ฉลาดขึ้นมา ฉลาดขึ้นมา เวลาฉลาดแล้วมันต้องวัดกันด้วยศีลธรรมแล้ว เวลาดีหรือชั่ว ถ้ามันฉลาดๆ ถ้ามันไปทางชั่ว ฉลาดๆ ถ้ามันคดโกงเขา ฉลาดเอาเปรียบเขาเนาะ มันฉลาดไปทำไม ถ้ามันฉลาดแล้ว ฉลาดแล้ว มันเอาแต่ความทุกข์ความยากมา ฉลาดแล้วมาเอาปัญญาของเราเบียดเบียนคนอื่นเพื่อแผดเผา ทำลายชีวิตครอบครัวของเขา มันฉลาดไปทำไม ฉลาดเพื่อเวรเพื่อกรรม ฉลาดเพื่อนรกอเวจี ฉลาดเพื่อความแตกแยก ฉลาดเพื่อความทุกข์ความยาก มันฉลาดไปทำไม

ความฉลาด มันฉลาดแล้วมันต้องมีประโยชน์ ความฉลาดแล้วมันต้องทำให้ครอบครัวเรา อบอุ่นใช่ไหม คุณติ พ่อแม่พี่น้องมีความเห็นน้ำใจต่อกัน เราปกป้องดูแลคุ้มครองกันนะ เวลาเด็ก

น้อย เด็กน้อยวุฒิภาวะมันไร้เดียงสา เราดูแลคุ้มครองนะ รถโรงเรียนๆ คนที่มีปัญหาเขาเป็นห่วง เป็นโย เด็กคนนี้อากาศมันจะเป็นนายกรัฐมนตรีหรือเปล่า ไม่ใช่ให้มันประสบอุบัติเหตุให้มัน สิ้นชีวิตไปก่อน นี้อากาศของเด็ก อากาศของชาติมันจะต้องไปอีกข้างหน้านะ เราคุ้มครองดูแล เด็กน้อยของเรา คุ้มครองดูแลปัญญาชนของเรา ถ้าคุ้มครองขึ้นมาเพื่อให้เขาฉลาดด้วย แล้วมี ศีลธรรมด้วยไง ถ้ามันมีศีลธรรม แยกถูกแยกชั่วแยกดีได้ ถ้าแยกถูกแยกผิดไม่ได้ มันฉลาดไป ทำไม

มีการศึกษานะ ๘ ประโยคทั้งนั้น มีการศึกษา ส่งเสริมการศึกษาๆ ศึกษามาแล้วทำไมไม่รู้ ะไรเลยละ ศึกษาแล้วทำไมมันแยกถูกแยกผิดไม่เป็นละ ถ้าเป็นคุณงามความดีมันเป็นอย่างนั้น หรือ ถ้าเป็นศาสนา ศาสนาสอนอย่างนั้นหรือ

ศาสนาสอนให้เสียสละ ศาสนาสอนให้เมตตาต่อกัน คุณดี น้ำใจๆ สำคัญมาก เวลาครูบา อาจารย์เราไปไหน ท่านบอกไปเอาหัวใจคน เอาหัวใจคน ถ้าคนมันมีน้ำใจกัน มันอบอุ่น มัน ไร่ใจกันได้ มันมีความสุขนะ ถึงเราจะขัดสน แต่ถ้าเราเข้าใจกันนะ ชีวิตมันยังมีค่ามากกว่าใจ

สิ่งที่เรามีทุกอย่างสมบูรณ์เลย แล้วมีแต่หวาดระแวง มีแต่ความไม่ไว้เนื้อเชื่อใจกันนะ ไม่มี ความสุขหรือ ไม่มีความสุขหรือ ที่นี้ความสุขเขาวัดกันที่ไหน วัดกันด้วยสมบัติข้าวของใช้ ไหม ความสุขมันก็วัดกันนี้ไง คุณดี เวลาสุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี เวลามาวัดมาวา เราวัดกันที่ ไหน คนมั่งมีศรีสุขขนาดไหน มาวัดมาวาแล้ว บวชพระแล้วบริจาร ๘ เท่ากัน ศีล ๒๒๑ เหมือนกัน เราวัดมาวาที่คนเหมือนกัน คนเหมือนกัน คนทุกข์คนยาก คนที่มีกิเลสตัดลดหาความ ทะยานอยากแผดเผาในหัวใจ มันมีความทุกข์ความยากมากน้อยแตกต่างกันทั้งนั้นนะ ถ้ามัน แตกต่างกัน เราเร่งความเพียรของเรา ถ้าเร่งความเพียรของเราให้เท่าทันมัน ให้ปล่อยวางมันให้ ได้ ถ้าปล่อยวางให้ได้ นี่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนที่นี้ ธรรมะขององค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนหัวใจของคน

ถ้าหัวใจของคนนะ น้ำใจของคนยิ่งใหญ่ นัก น้ำใจของคนยิ่งใหญ่ นัก ยิ่งใหญ่ คุณดี หัวใจ ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนามารื้อสัตว์ชนสัตว์ เวลาปรารถนารื้อสัตว์ชนสัตว์ ไปในสังคมมิฉนาคทิฎฐิ เข้าไปในสังคมไหนสังคมนั้นเขาก็เหยียดหยามดูถูกดูหมิ่นทั้งนั้นนะ เขา มิฉนาคทิฎฐิ มิฉนาคทิฎฐิแล้วเหยียดหยามดูหมิ่นมันเป็นสิ่งใด เหยียดหยามดูหมิ่นด้วยกิเลสของเขา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาไปรื้อสัตว์ชนสัตว์ ไปสอน ไปเมตตา ไปชักจูงเพื่อให้เขาหู

ตาสว่างขึ้นมา ถ้าหูตาสว่างขึ้นมา สดลสังเวชมากนะ คูตี อย่างองคูลีมา “สมณะหยุดก่อน สมณะหยุดก่อน”

“เราหยุดแล้ว เธอต่างหากไม่หยุด”

“ไม่หยุดอะไร”

“ไม่หยุดทำความชั่วไง”

พอมันสะกิดใจ วางคาบ ก้มลงกราบ ก้มลงกราบ ขออภัย ขออภัย

นี่ก็เหมือนกัน เวลาฝึกสมาธิเวลามันปิดบังหัวใจ มันว่ามันเก่ง มันแน่น มันยอดทั้งนั้นนะ คูตี เวลานั้นมันถืออาวุธเที่ยวจะไปประรานเขา มันว่ามันเก่งมันแน่นทั้งนั้นนะ ไปประรานเขา ไปทำร้ายเขา มันมีประโยชน์อะไร เป็นเวรกรรมทั้งนั้น ไปทำความบาดหมางมันเวรกรรมทั้งนั้น แต่เขาอวดคืออวดเก่งเที่ยวถืออาวุธไปประรานคนอื่น บอกว่าตัวเองมีความสามารถ ตัวเองมีความสามารถ กำลังจะสร้างเวรสร้างกรรมจะทำความชั่ว มันยังไม่รู้จักตัวมันนะ นี่ก็เหมือนกัน ถ้าจิตใจมีสมาธิ จิตใจมีความเห็นผิด มันสำคัญคนว่ามันมีปัญหา มันเหยียบย่ำเขาไปทั่ว แล้วทำลายไปหมด มันมีประโยชน์อะไร

ปัญญาอย่างนี้แยกผิดแยกถูกให้ได้ ถ้าแยกผิดแยกถูกได้นะ สิ่งใดที่มันเบียดเบียนกันทำลายกัน ไม่ทำ สิ่งใดที่เป็นประโยชน์ สิ่งใดที่เป็นประโยชน์ต่างหาก หลวงปู่มั่นท่านสอน ดีที่ไม่มีโทษเป็นดีเลิศที่สุด ดีที่ไม่มีโทษ

แล้วนี่มันมีโทษไหม ก็บอกว่า ฉันทำความดี เวลาแอบอ้างกัน คูตี เอามวลชนมาวัดกัน แล้วบ้านที่แตกสาแหรกขาด บ้านที่แตกสาแหรกขาดที่เขาทำลายกันทำไมไม่มาพูดถึงบ้างล่ะ นี่ไง เพราะมันมีโทษไง

ถ้าดีที่ไม่มีโทษ ถึงจะดีบริสุทธิ์ ถึงจะดีแท้ ดีแท้คือดีที่ไม่มีโทษ ดีที่ไม่มีผลดีผลลาภ เป็นความดีล้วนๆ คืออย่างนั้นดีประเสริฐ นี่หลวงปู่มั่นสอน หลวงปู่มั่นเรา นี่ หลวงปู่มั่นอยู่ในป่านี้ หลวงปู่มั่นท่านฝึกฝนในใจของท่านนี่ ดีที่ไม่มีโทษไง ถ้าดีใดที่มีโทษ ดีนั้นยังไม่ดีสมบูรณ์

นี่ไง เราก็มาวัดมา มาบวชกัน บวชเป็นพระเป็นเจ้า มาประพฤติปฏิบัติ เป็นความดีใหม่ ดี แต่มีทุกข์ใหม่ มี มันยังมีโทษอยู่ไง ว่าเป็นความดีใหม่ ดี ดียังมีโทษอยู่ ดียังไม่ดีเลิศ ถ้าดีที่ดี

เลิศ ความดีที่คิดว่านี่ยังมีอยู่ ความดีที่เราจะต้องชวนขยายยังมีอยู่ ให้ดีสะอาดบริสุทธิ์ ให้ดีไม่มีโทษ ไม่มีสิ่งใดที่มแทงหัวใจ ไม่มีสิ่งใดเข้ามาหลอกหลวง

นี่ไง ถ้ามันบอกว่า จะมีปัญญามากน้อยขนาดไหนมันก็ต้องมีศีลมีธรรมนะ มันต้องแยกคิดแยกถูกให้ได้นะ ถ้าแยกคิดแยกถูก แล้วการศึกษา ศึกษาจนแยกคิดแยกถูกไม่ได้ไง ศึกษาเอาแต่วุฒิ แจกวุฒิกัน แล้วก็เอามาอวดกันว่าฉันมีปัญญาๆ ปัญญาอย่างนั้นปัญญาขี้โกง ขี้โกง ขี้โกง แม้แต่ตัวเองนั่นนะ ขี้โกงเพราะทำให้ตัวเองมีทิฏฐิมานะมหาศาล ว่าตัวเองมีความรู้มากๆ ความรู้มากทำไมไม่เอาความสุขใส่หัวใจของคนละ ความรู้มากทำไมไม่ทำให้ครอบครัวเราร่วมเย็นเป็นสุขละ ความรู้มากทำไมไม่ทำให้ทุกคนมีความสุข ความรู้มากนะ เพราะมันยังทุกข์อยู่ไง มีความรู้มากแต่มีความทุกข์อยู่ที่นี่ นี่ไง ปัญญาอย่างนั้นเอามาเสริมทิฏฐิมานะของตน

แล้วถ้าเสริมทิฏฐิมานะของตน เพราะอย่างนั้นนะสิ เพราะปัญญามาก กลัวโดนหลอก ไม่กล้าภาวนา ไม่กล้าค้นหาหัวใจของตน บอกมันเรื่องของจิตวิญญาณ มันไม่ใช่เรื่องวิทยาศาสตร์

ไม่รู้เลยนี้วิทยาศาสตร์ นี่ไง มันเป็นพุทธศาสน์ ศาสตร์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่กล้าทำอะไรเลย ห่วงไปหมด แหม! ฉันมีปัญหา ไม่กล้าประพฤติปฏิบัติ ปฏิบัติไปแล้วไปรู้ไปเห็นสิ่งใดก็ไม่กล้าอีก เพราะอะไร เพราะจริตนิสัย ใครทำเวรทำกรรมมาอย่างไร สิ่งที่ทำมา มันจะผุดออกมาทั้งนั้นนะ ความลับไม่มีในโลก ไม่มีในโลกเพราะเราทำมาไง เราทำอะไรมา ทำสิ่งใดมา แม้แต่ระลึกได้หรือไม่ระลึกได้ ถึงเวลาแล้วเวรกรรมมันจะผุดของมันขึ้นมา ถ้าผุดขึ้นมาถ้ามีสติปัญญา เราวาง สิ่งที่ทำมา ทุกคนทำแล้ว สิ่งที่ไม่ดีทุกคนเสียใจทั้งนั้นนะ สิ่ง que เสียใจแล้วก็บอกว่าจะไม่ทำอีกแล้วไง เราให้อภัยต่อกัน เราให้อภัยต่อกัน เวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร ถ้าไม่จองเวร แล้วเราจะแก้ไขอย่างไร เราจะแก้ไขหัวใจเราได้อย่างไร

ถ้ามันมีความผูกพัน มันมีสิ่งใด เราต้องใช้สติปัญญา สติปัญญาของเราใช้วิปัสสนา วิปัสสนาคือความรู้แจ้ง รู้แจ้งในอะไร รู้แจ้งในธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไง รู้แจ้งในธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าคือธรรมโอสถไง ธรรมโอสถประกอบด้วยมรรค ๘ ใจ เวลามรรค ๘ ดำริชอบ งานชอบ เพียรชอบ ความชอบธรรมใจ สิ่งที่เป็นมา ถึงจะเป็นบาปเป็นกรรมขึ้นมา มันเป็นความผิด มันเป็นมิจฉาทิฏฐิ มันเป็นความเห็นผิด ความเพียรมันกระทำไปแล้วมันเกิดเวรเกิดกรรม เวรกรรม กรรมย่อมจำแนกให้มันเป็นไป มันเป็นไป เราก็พิจารณาของเราไง สิ่ง que พิจารณาของเรามันจะมีสติปัญญาแยกแยะของมันไป แยกแยะๆ ไป นี่

สติปัญญาที่จะเกิดขึ้น ปัญญาอย่างนี้มันจะเป็นดีที่ไม่มีโทษ มันดีแท้ๆ ดีแท้ๆ เพราะมันเกิด
กรรมจักร เกิดกรรม เกิดกรรมจักร ไม่ใช่เกิดกงจักร ไม่ใช่ปัญญาของกิเลส ไม่ใช่กิเลสสร้าง
ปัญญาขึ้นมาเป็นกงจักรทำลายเขา เป็นกรรมๆ แต่มันเป็นจักรไร เป็นจักรที่มาเกาะมาถอดมา
ถอนไป มาถอดมาถอนเวรกรรมของคนที่ได้ทำไว้ในหัวใจนี้ไง

เวรกรรมที่ทำไว้ ถ้ามีสติปัญญา มีปัญญารู้เท่าณะ มันมีปัญญามากขึ้น มันพิจารณา มัน
ปล่อยออก คายออก มันทำได้ไง แต่คนถ้าขี้ปากลัญญา คนที่ปฏิบัติง่าย รู้ง่าย เพราะเขาได้สร้าง
บุญกุศลของเขามากไป เขาสร้างแต่คุณงามความดี เขาสร้างแต่กรรมดี พอกรรมดีมันก็ตอบสนอง
กับการกระทำ กรรมดีตอบสนองกับการกระทำ เขาทำสิ่งใดกรรมดีเชิดชู เขาก็สะดวกสบายของ
เขา เขาปฏิบัติของเขา นั่นเขาทำของเขา มา แข่งอำนาจวาสนาแข่งกันไม่ได้ ไม่ได้เพราะเราไม่ได้
ทำ ของเขาทำมา ของเขาทำมา

กาลามสูตร ไม่ให้เชื่อ เวลาคุยธรรมะกัน ชุมมสากัจฉา เอตมมุงคลมุตตมံ เขาจะคุยว่าของ
เขาดีของเขาเลิศขนาดไหน เราก็ฟังด้วยเหตุด้วยผล ด้วยเหตุด้วยผลเป็นสมบัติของเขา ถ้าเป็น
ความเชื่อ ความเชื่อก็อยากจะให้เป็นอย่างเขา ถ้าเป็นความเชื่อ ถ้าเขาทำอย่างนั้นได้ ถ้ามันเป็น
ข้อเท็จจริงนะ ธรรมะ อริยสัจมันรวมลงเป็นหนึ่งเดียวกัน ถ้าเขาปล่อยวางได้ เขาพิจารณาของ
เขาจนสมุจเฉทฯ ได้ มันก็เป็นสมบัติของเขา

แล้วถ้าสมบัติของเขา เขาต้องตอบถูก ตอบถูกว่าเวลามันปล่อยวางมันมีผลอย่างไร
สมุจเฉทฯ แล้วมันสำรอกอย่างไร มันคายอย่างไร ครูบาอาจารย์ท่านรู้นะ ดีที่ไม่มีโทษนะเขารู้
ของเขาเป็นชั้นเป็นตอนเข้าไป ถ้าคนที่ ชุมมสากัจฉา ถ้ามันเป็นอันเดียวกัน มันเป็นเรื่อง
เหมือนกันมันก็สาธุ แต่ถ้ามันเป็นสมบัติของเขา แต่ของเรา เราก็ต้องขวนขวายของเราไป
ขวนขวายของเราเพราะเวรกรรมของเราไป เวรกรรมคืออะไร เวรกรรมคือทัศนคติ มุมมอง เชื่อ
ไม่เชื่อ นี่เวรกรรม เพราะอะไร เพราะของของเรา ของจริงๆ ก็มองให้เป็นโทษเสีย ของที่เป็นดีๆ
มันมองด้วยทัศนคติของเราไป ทัศนคติของเรามันเป็นลบหรือเป็นบวกล่ะ ถ้าทัศนคติของเราเป็น
ลบหรือเป็นบวก เราวิปัสสนาของเรา ปัญญา มันจะเพิ่มพูนตรงนี้ ปรับปรุง ถ้ามันปล่อยวางได้ๆ
มันก็เป็นมรรคอันหนึ่ง แต่มันยังไม่ถึงที่สุด เราก็ทำของเราต่อเนื่องไป ทำของเราต่อเนื่องไป
เวลาถ้ามันสมุจเฉทฯ มันก็สมุจเฉทฯ เหมือนกัน แต่มันใช้กำลังของตนไป ใช้การกระทำของตน
ไป การกระทำของตน เห็นไหม

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้จากโคนต้นโพธิ์นั้น เวลาแสดงธรรมจักๆ ไป พระอัญญาโกณฑัญญะก็มีดวงตาเห็นธรรมในใจของพระอัญญาโกณฑัญญะ เวลาแสดงธรรมๆ ไป เวลาคนที่เขามีคุณธรรมของเขา เขาก็มีคุณธรรมขึ้นมาในหัวใจของเขา เห็นใหม่ ในหัวใจของเขา ในหัวใจของเขา ดีที่ไม่มีโทษ ดีสะอาดบริสุทธิ์ ดีผูกฟ่อง ดีแท้ๆ เลย คืออย่างนี้ เรากระทำของเราขึ้นมา ฝึกหัดมีการกระทำ ฝึกหัดมีการกระทำ

ธมฺมสากัจจา เราฟัง ฟังแล้วมันเป็นสมบัติของแต่ละคนใช้ใหม่ แต่พอเราฟังแล้วบอกว่าเราต้องให้เป็นอย่างนั้น เป็นอย่างนั้นนะ มันจะบังคับให้เรา มีทัศนคติเหมือนเขา บังคับให้เราชอบเหมือนเขา มันเป็นไปได้หรือไม่ หรอก ใครจะชอบสิ่งใดก็สาธุ แต่ให้เป็นสัมมาทิฐิ สัมมาทิฐิแล้วเราฝึกหัดของเรา เราพยายามของเรา เราทำของเราขึ้นมาให้เป็นสมบัติของเรา ถ้าเป็นสมบัติของเรา เห็นใหม่ สมบัติของเรา

เวลาครูบาอาจารย์ท่านเทศน์ว่ากรรมะ สมบัติของพระ คูสิ ญาติโยมเขามีสมบัติพัสถานของเขา เป็นสมบัติของเขา สมบัติของพระมีบริวาร ๘ แล้วถ้ามันจะมีจริงๆ ขึ้นมา สมบัติของพระก็ต้องมีศีลมีธรรมในหัวใจ

หลวงตาท่านเน้นย้ำนะ ถ้าพระเราไม่ทรงศีลทรงธรรม ใครจะทรง พระเราทำไม่ได้ ใครจะทำ มันต้องพระเราทำ แล้วถ้ามันทำ ทำในสิ่งที่ประโยชน์ เป็นประโยชน์ มันไม่ไปเบียดเบียนใคร ไม่ทำโทษให้ใคร ไม่ทำโทษให้ใคร

เวลาครูบาอาจารย์ของเรา เราแสวงหา เวลาถ้าไปหาท่าน คูสิ หลวงตาท่านพูดเอง ถ้าเป็นเรื่องการช่วยชาติก็เป็นการทำให้บอบช้ำ ความบอบช้ำ ทั้งๆ ที่เป็นบุญนะ ทั้งๆ ที่เราทำเพื่อศาสนประโยชน์ทั้งนั้น ทำเพื่อชาติ ทำเพื่อประโยชน์ ท่านยังบอกว่ามันยังบอบช้ำ แต่บอบช้ำ ท่านก็ทำทำเพราะอะไร ทำเพราะการกระทำนั้นนะ กรรมคือการกระทำ ก็ทำดีไป การกระทำดีมันยังบอบช้ำเลย แล้วถ้ามันทำชั่วละ ทำชั่วมันบาดหมาง มันทำลายกันทั้งนั้นนะ นี่คือการกระทำทั้งนั้นนะ แต่เราพยายามทำคุณงามความดีของเรา

ที่เราเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา มันก็เป็นการกระทำ มันคือการกระทำของเรา การกระทำของเราเพื่อหัวใจของเรา ถ้าหัวใจของเรามันประสบความสำเร็จ มันเป็นความจริง มันจะเป็น

ปัจจัยตั้ง เป็นสันทิฎฐิโก มันถึงมืองค์ความรู้ มันถึงมีสัจจะ มันถึงมีความจริงใจ มีความจริง สิ่งใดๆ ก็จะมาชักจูงสิ่งนี้ไปไม่ได้

ฟังธรรม ฟังธรรมเพราะเหตุนี้ พระพุทธศาสนาสอน สอนลงที่นี้ สอนลงในหัวใจของสัตว์โลก ในหัวใจของสัตว์โลก แล้วหัวใจของสัตว์โลกมันมีความรู้สึกนึกคิดอย่างไร ใอนั้นมันส่งออกแล้ว ใอนั้นมันสัญชาตญาณ พอสัญชาตญาณก็ไปคุยกันตรงนั้นนะ ไปคุยกันเรื่องสัญญา เรื่องสัญญาอารมณ์ เรื่องจินตนาการร้อยแปดพันเก้า แต่สิ่งนั้นถ้าเราใช้สติปัญญาอบรมสมาธิมันจะย้อนกลับเข้ามาๆ ย้อนกลับเข้ามาในหัวใจของเรา ถ้าย้อนกลับเข้ามาในหัวใจของเรานะ มาพิจารณาที่นี้ ถ้าพิจารณาที่นี้ก็สมบัติของเราไง สมบัติของเราจริงๆ นะ

สมบัติ เห็นไหม สมบัติสาธารณะ ใครมีสติปัญญาสามารถหาสมบัตินั้นเป็นของเรา แต่เป็นสมบัติสาธารณะ ถ้าพูดถึงทำคุณงามความดีเป็นกุศล สมบัตินั้นมันก็เป็นสัมมาทิฎฐิ ถ้ามันได้สิ่งนั้นมาด้วยการทุจริต มันก็เป็นอกุศล มันก็สร้างเวรสร้างกรรมทั้งนั้นนะ สิ่งที่จะได้มาๆ มันยังมีกุศลอกุศลเลย แล้วเวลาเป็นสมบัติสาธารณะด้วย แล้วถึงเวลาเราต้องพลัดพรากจากเขา หรือเขาพลัดพรากจากเราไป แต่ถ้าเราปฏิบัติของเราขึ้นมา เป็นสมบัติของเรา เป็นเนื้อของใจ ใจมันเป็นเอง ธรรมชาติๆ ชาติรู้เป็นชาติธรรม แล้วมันเป็นคุณธรรม แล้วมันไปกับเรา มันไปกับเรา นี่สมบัติของเรา สมบัติของเรา เราควรรหา นี่สมบัติของผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ อันนี้เป็นสมบัติภายใน ต้องค้นคว้า ต้องมีการกระทำ มันจะเป็นความจริงขึ้นมา จริงขึ้นมาจาก การกระทำ การกระทำทั้งนั้น

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกท่านเป็นคนชี้ทางท่านนั้น เราต่างหากเป็นผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ เราต่างหากมีสติปัญญาสามารถที่จะกระทำไหม ถ้าไม่มีสติปัญญานะ มันก็บอกว่าเสียเวลาเปล่า ชีวิตนี้อยากจะหาแต่ความสุข ความสุขของโลก สำนะเลเทเมว่าเป็นความสุขใจ เวลาได้อยู่วัดอยู่ป่าถือพรหมจรรย์ มันบอกว่านี้จิตซีด มีแต่ความทุกข์ความยาก แต่เวลาสำมะเลเทเมมันเป็นความสุขของมัน จะหาสมบัตินั้นหรือ

เราจะหาสมบัติของเราไง ถ้าหาสมบัติของเรา เราพยายามปฏิบัติของเราให้มันได้สัมผัสใจ ถ้ามันได้สัมผัส ปัจจัยตั้ง สันทิฎฐิโกในใจของตน ในใจของตน เราต้องเป็นผู้ที่มีสติปัญญารักษาในหัวใจของตนเพื่อสมบัติของตนนั้น เอวัง